

Pilar 3 – Offentliggjøring av informasjon om kapital og risikoforhold

31. desember 2022

LARVIKBANKEN

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	Innledning og formål med dokumentet	2
2.	Styring og kontroll av risiko	2
2.1	Formål og prinsipper for ICAAP.....	2
2.2	Styring og kontroll av enkeltrisikoeer.....	3
2.2.1	Kredittrisiko	3
2.2.2	Markedsrisiko.....	4
2.2.3	Operasjonell risiko.....	4
2.2.4	Konsentrasjonsrisiko	5
2.2.5	Eiendomsprisrisiko	5
2.2.6	Likviditetsrisiko	5
2.2.7	Forretningsrisiko	6
2.2.8	Omdømmerisiko.....	6
2.2.9	Strategisk risiko.....	6
2.2.10	Systemrisiko.....	6
	Vedlegg 1: Skjema EU KM1 - Nøkkeltall kapital og likviditet	7
	Vedlegg 2: Opplysninger i tråd med Forskrift om finansforetak og finanskonsern § 11-10	8

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter åttende del av kapitalkravsforordningen (CRR (EU) 2013/575), jf. Forskrift om kapitalkrav og nasjonal tilpasning av CRR/CRD IV del XI. Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2022 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko.

Larvikbanken anses som et mindre og ikke-komplekse foretak etter CRR/CRD IV-forskriften §2a. og denne rapporten er tilpasset rapporteringskravene til slik virksomhet.

Denne rapporten bør leses i sammenheng med bankens årsregnskap for 2022. Her finnes relevant utfyllende informasjon og tallmateriale for bankens risikohåndtering, utlånsportefølje og kapitaldekning. Se særlig note 2 – kredittrisiko, note 4 – kapitaldekning, note 5 – risikostyring og note 6-11 om utlånsporteføljen.

2. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

2.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Kapitalbehovsvurderingen skal være fremoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også vurderer kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i virksomheten for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer o. a. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Dette kan gjelde angivelse av grenser for enkeltrisikoer, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoene. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene), kan det argumenteres for at tap knyttet til de ulike risikoene ikke vil inntreffe samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har valgt en konservativ tilnærming, og ser derfor bort fra slike effekter.

Banken stresstester effekten på kapitaldekningen av et alvorlig økonomisk tilbakeslag/nedgangskonjunktur. I tillegg gjennomfører banken en «omvendt» stresstest. I en slik stresstest bestemmer banken først hvilken kapitaldekning som er så lav at banken risikerer å bli satt under administrasjon og/eller overtatt. Deretter simulerer banken med forskjellige kombinasjoner av parameterverdier som i sum gir det resultat man har

Pilar III

Larvikbanken

bestemt. Hensikten med en slik omvendt stresstest er å gi banken ytterligere kunnskap om hvor mye som skal til før bankens kapitaldekning faller under ett kritisk nivå. Banken gjennomfører også egne stresstester av markedsrisiko og likviditetsrisiko.

Banken har vedtatt et minimumsnivå for kapital som skal gjenspeile bankens samlede risikotoleranse. Vurderingen er basert på beregnet kapitalbehov, offentlige krav og markedets forventninger. Det er etablert et sett av handlingsregler, hvor det fremgår hvilke tiltak som skal iverksettes ved ulike nivåer av faktisk kapital.

Styret har godkjent utforming og metodevalg for kapitalbehovsvurderingen og stresstester.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Likviditetsrisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko
- System risiko
- Restrisiko

2.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer

I det følgende gjennomgås bankens håndtering av de enkelte risikoene.

Larvikbanken er en forholdsvis liten kredittinstitusjon. Det er derfor et overordnet mål for styret at bankens kredittpolicy ivaretar forsvarlig risiko. Banken har utarbeidet eget regelverk som bidrar til begrensninger og styring av den finansielle risiko.

Finansiell risiko deles inn i kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Markedsrisiko består igjen av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko. Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risikoer og bankens håndtering av disse.

Risikostyringsfunksjonen er organisert som en integrert del av bankens internkontrollopplegg.

Ansvarlig avdelingsleder forestår her avviksrapportering til adm. banksjef, som igjen sørger for videre rapportering til bankens styre i de situasjonene der det er påkrevet.

2.2.1 Kredittrisiko

Med kredittrisiko forstås her risiko for tap knyttet til at bankens låne- og kredittkunder ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, samtidig med at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Kredittrisiko omfatter også tapsrisikoen knyttet til avgitte garantier for oppfyllelse av kunders forpliktelser. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerheters verdi.

Pilar III

Larvikbanken

Kredittrisikoen er gjennom de vedtak styret har gjort, med hensyn til retningslinjer for utlånsvirksomhet og bevilgningsreglement, sterkt redusert. Videre overvåkes kredittrisikoen gjennom risikoklassifisering, misligholds- og overtrekksrapportering. Etterlevelse av vedtatte retningslinjer for kredittgivningen følges opp gjennom bankens internkontroll.

Bankens obligasjonsportefølje er anskaffet for å sikre en nødvendig likviditetsbuffer, og består av obligasjoner utstedt av andre kredittinstitusjoner, kommuner og industriselskaper. Det knytter seg liten til middels kredittrisiko til denne porteføljen. Ved årsskiftet er porteføljen vurdert til virkelig verdi i tråd med IFRS 13.

Kvartalsvis rapporteres de største engasjementene og bankens risikoengasjementer til styret. Styret er av den mening at kredittrisikoen er innenfor forsvarlige grenser når det gjelder utlån, garantier og andre plasseringer.

2.2.2 Markedsrisiko

Med bankens markedsrisiko forstås risiko for tap som følge av svingninger i aksjekurser, kredittspreader, renter og valutakurser. Risiko for tap ved svingninger i aksjekurser og kredittspreader er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter, mens risiko for tap ved svingninger i valutakurser og renter både er knyttet til bankens beholdning av finansielle instrumenter og dens øvrige virksomhet.

Aksjekursrisikoen omhandler risiko i forhold til aksjer, aksjefond og pengemarkedsfond. Disse deles gjerne inn i handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler.

Omløpsporteføljen består hovedsakelig av fond hvor banken har plassert deler av sin overskuddslikviditet. Disse fondene inngår som en del av bankens likviditetsreserve. Størrelsen på og kursutviklingen for denne beholdningen inngår i den månedlige rapporteringen til bankens styre.

Anleggsbeholdningen består hovedsakelig av aksjer i strategiske selskaper.

Virksomheten styres av egne regler fastsatt av styret, og det er gitt klare fullmakter og volumbegrensninger på området.

Banken har gjennom året ikke hatt posisjoner i valuta utover kjøp og salg av reisevaluta til våre kunder.

Valutarisikoen vurderes som minimal.

2.2.3 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko defineres som risikoen for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser. Tapet kan være forårsaket av bevisste eller ubevisste handlinger/hendelser. Operasjonell risiko blir en form for "restrisiko" som ikke dekkes av de øvrige.

Styret legger vekt på å ha gode rutiner og systemer for å forebygge og redusere den operasjonelle risikoen. Dette gjøres blant annet ved systematisk gjennomgang og oppdatering av rutiner, retningslinjer og planer som en integrert del av bankens internkontroll.

Styret vurderer den operasjonelle risikoen som lav til moderat ved årsskiftet.

2.2.4 Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Konsentrasjonsrisikoen omfattes i hovedsak av store engasjementer. De engasjementer det her dreier seg om er foreløpig vurdert som godt sikret, men vil bli gjenstand for jevnlig oppfølging. Risikoen er etter de beregninger som er foretatt en begrenset risiko.

Ekstra konjunkturutsatte bransjer har vi definert til å omfatte hotell/restaurant og transport. Banken har begrensede eksponeringer i disse næringene.

Banken har utlån i primærområdet (Larvik kommune) på 67,5 %. Larvik har en bred sammensetning av næringer og ingen hjørnesteinsbedrift i vårt marked. Øvrige utlån er fordelt på Vestfold og Telemark for øvrig samt Oslo og resten av landet. Risikospredningen vurderes til å være god.

2.2.5 Eiendomsprisrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer. Eiendomspris risiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko. Banken eier et eget bankbygg, samt en funksjonærhytte på Blefjell. Et verdifall på disse eiendommene anses å være en lav risiko da markedsværdien antas å være høyere enn bokført verdi på bankbygget og hytte.

2.2.6 Likviditetsrisiko

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at banken ikke klarer å innfri sine gjeldsforpliktelser.

Likviditetsrisiko er også risikoen for at banken ikke kan refinansiere sin gjeld og/eller finansiere sin aktivitet uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på likvide eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

Styret har vedtatt en likviditetspolicy for banken som legger grunnlaget for hvordan banken skal håndtere likviditeten med tanke på plassering og finansiering. I den vedtatte likviditetspolicyen er det satt krav til Liquidity Coverage Ratio (LCR) på 110 %. LCR er 215 % pr. 31.12.2022.

Innskuddsdekningen i Larvikbanken er på 78,9 % pr 31.12.2022 og styret har som mål å holde dekningen på minst 70,0 %. Bankens styre vurderer likviditetsrisikoen i Larvikbanken som begrenset. Styret får månedlige rapporter om likviditetssituasjonen i banken.

2.2.7 Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektsvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd.

2.2.8 Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter.

2.2.9 Strategisk risiko

Risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

2.2.10 Systemrisiko

Systemrisiko defineres som risikoen for at hele det finansielle systemet rammes som følge av smitteeffekter når en eller flere finansinstitusjoner opplever problemer.

Banken håndterer systemrisikoen gjennom å diversifisere bankens pengeplasseringer. Selv om kjennetegnene ved en finansiell systemkrise er at den rammer bredt, så anses det som en stor fordel å spre bankens overskuddslikviditet. En eventuell krise rammer nødvendigvis ikke like hardt på samme tidspunkt i alle finansinstitusjonene. Bankens håndterer fundingsrisikoen ved å ha god innskuddsdekning, og en betydelig reserve plassert i Norges Bank.

En systemkrise vil sannsynligvis medføre økte fundingskostnader for banken, og over tid vil dette redusere bankens inntjening. Banken er likevel så robust at det isolert sett ikke vil true bankens eksistens. Dersom en realøkonomisk krise skulle inntreffe og føre til unormalt høye tap, vil imidlertid bankens soliditet kunne komme under press.

VEDLEGG 1: SKJEMA EU KM1 - NØKKELTALL KAPITAL OG LIKVIDITET

Beløp i tusen kroner		a			e
		31.12.2022			31.12.2021
Tilgjengelig ansvarlig kapital (beløp)					
1	Ren kjernekapital	845.752			770.871
2	Kjernekapital	863.923			785.658
3	Total ansvarlig kapital	915.386			834.261
Risikovektet beregningsgrunnlag					
4	Totalt risikovektet beregningsgrunnlag	4.324.460			4.111.389
Kapitaldekning (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)					
5	Ren kjernekapitaldekning	19,56 %			18,75 %
6	Kjernekapitaldekning	19,98 %			19,11 %
7	Total kapitaldekning	21,17 %			20,29 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)					
EU 7a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere andre risikoer enn overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)	10,20 %			8,00 %
EU 7b	herav: som skal dekkes av ren kjernekapital (prosentpoeng)	6,70 %			4,50 %
EU 7c	herav: som skal dekkes av kjernekapital (prosentpoeng)	8,20 %			6,00 %
EU 7d	Samlet SREP kapitalkrav (i prosent)	10,20 %			8,00 %
Kombinert buffer- og totalt kapitalkrav (i prosent av risikovektet beregningsgrunnlag)					
8	Bevaringsbuffer (i prosent)	2,50 %			2,50 %
EU 8a	Bevaringsbuffer som følge av makro- eller systemrisiko fastsatt av en medlemsstat (i prosent)				
9	Institusjonsspesifikk motsyklisk kapitalbuffer (i prosent)	2,00 %			1,00 %
EU 9a	Systemrisikobuffer (i prosent)	3,00 %			3,00 %
10	Buffer for globalt systemviktige institusjoner (i prosent)				
EU 10a	Buffer for andre systemviktige institusjoner (i prosent)				
11	Kombinert bufferkrav (i prosent)	7,50 %			6,50 %
EU 11a	Samlet kapitalkrav (i prosent)	17,20 %			14,50 %
12	Tilgjengelig ren kjernekapital (CET1) etter oppfyllelse av samlede SREP-krav til ansvarlig kapital (i prosent)				
Uvektet kjernekapitalandel					
13	Sum eksponeringsmål	9.858.169			9.270.393
14	Uvektet kjernekapitalandel (i prosent)	8,76 %			8,47 %
Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent av risikovektet eksponeringsbeløp)					
EU 14a	Tilleggskrav til ansvarlig kapital for å håndtere risikoen for overdreven gjeldsoppbygging (i prosent)				
EU 14b	herav: skal bestå av ren kjernekapital (prosentpoeng)				
EU 14c	Samlede SREP-krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)				
Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel og samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent av det samlede eksponeringsmålet)					
EU 14d	Bufferkrav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)				
EU 14e	Samlet krav til uvektet kjernekapitalandel (i prosent)				
Likviditetsreserve (LCR)					
15	Likvide eiendeler (vektet verdi)	571.619			452.225
EU 16a	Utbetalinger (vektet verdi)	459.267			407.308
EU 16b	Innbetalinger (vektet verdi)	192.780			239.043
16	Netto utbetalinger (justert verdi)	266.487			168.266
17	Likviditetsreserve/LCR (i prosent)	215 %			268 %
Stabil finansiering (NSFR)					
18	Poster som gir stabil finansiering	5.864.591			5.591.402
19	Poster som krever stabil finansiering	4.510.357			3.956.745
20	Stabil finansiering/NSFR (i prosent)	130 %			141 %

VEDLEGG 2: OPPLYSNINGER I TRÅD MED FORSKRIFT OM FINANSFORETAK OG FINANSKONSERN § 11-10

Finansforetak som har eierinteresser i kredittforetak som utsteder obligasjoner med fortrinnsrett, skal offentliggjøre følgende opplysninger spesifisert på hvert enkelt foretak:

Beløp i tusen kroner eller prosent			
a	Overføringsrad: Samlet portefølje overført og formidlet til Eika Boligkreditt AS (bolighypoteklån) i prosent av samlede utlån til personmarkedet på bankens balanse og bolighypoteklån		33,30 %
b	Gjennomsnittlig belåningsgrad for bolighypoteklån / eiendomshypoteklån hos Eika Boligkreditt AS		41,47 % / 34,69 %
c	Overpantsettelsesgrad i sikkerhetsmassen		107,90 %
d	Tellende sikkerhetsmasses andel av sikkerhetsmasse totalt		99,20 %
e	Utestående garantiforpliktelse		kr 22.665.297
f	Bokført verdi av hhv. obligasjoner med fortrinnsrett, aksjer, fondobligasjonskapital, ansvarlig lånekapital og annen usikret finansiering i kredittforetaket	Obligasjoner med fortrinnsrett	kr 109.616.658.802
		Aksjer	kr -
		Fondobligasjoner	kr 656.819.302
		Ansvarlig lånekapital	kr 813.256.344
		Senior obligasjoner	kr 2.818.918.976
g	Andre forpliktelser overfor kredittforetaket som følge av aksjonæravtaler og lignende		I henhold til punkt 4 i avtale om kjøp av OMF som trådte i kraft 10. mai 2012, har eierbankene påtatt seg en likviditetsforpliktelse overfor EBK. Den samlede likviditetsforpliktelsen for eierbankene er lik EBKs likviditetsbehov for de kommende 12 måneder, beregnet ut fra forfall av obligasjoner i perioden. Gitt EBKs kommende likviditetsbehov har banken ingen likviditetsforpliktelse pr. 31.12.2022.